

Υπόθεση C-667/23

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

9 Νοεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Landgericht Ravensburg (Γερμανία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

27 Οκτωβρίου 2023

Ενάγοντες:

Gruß Verwaltungs-GmbH

FO

AT

PV

QZ

Εναγομένη:

Volkswagen AG

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Κανονισμός (ΕΚ) 715/2007 – Πετρελαιοκίνητο επιβατηγό όχημα –
Ανακυκλοφορία καυσαερίων – Θερμοκρασιακό παράθυρο – Υποθετική
έγκριση – Αποζημίωση – Υπολογισμός

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Επιτρέπεται η απόρριψη της αξίωσης προς αποζημίωση που έχει ο αγοραστής του οχήματος κατά του κατασκευαστή αυτοκινήτων λόγω εξ αμελείας διάθεσης στην αγορά μηχανοκίνητου οχήματος εφοδιασμένου με απαγορευμένο σύστημα αναστολής κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 715/2007 με την αιτιολογία
  - α) ότι συντρέχει αναπόφευκτη πλάνη του κατασκευαστή περί το άδικο;

εάν ναι:
  - β) ότι η πλάνη περί το άδικο ήταν αναπόφευκτη για τον κατασκευαστή, δεδομένου ότι η αρμόδια για την έγκριση ΕΚ τύπου ή τα εν συνεχεία αυτής επιβαλλόμενα μέτρα αρχή πράγματι έχει εγκρίνει το εγκατεστημένο σύστημα αναστολής;

εάν ναι:
  - γ) ότι η πλάνη περί το άδικο ήταν αναπόφευκτη για τον κατασκευαστή αυτοκινήτων, δεδομένου ότι η νομική άποψή του για το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 715/2007 θα επιρρωννύετο από την αρμόδια για την έγκριση ΕΚ τύπου ή τα εν συνεχεία αυτής επιβαλλόμενα μέτρα αρχή, σε κάθε περίπτωση υποβολής αντίστοιχου αιτήματος (υποθετική έγκριση);
2. Είναι συμβατό με το δίκαιο της Ένωσης, στο πλαίσιο της αξίωσης προς αποζημίωση κατά του κατασκευαστή αυτοκινήτων λόγω εξ αμελείας διάθεσης στην αγορά οχήματος εφοδιασμένου με απαγορευμένο σύστημα αναστολής κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 715/2007,
  - α) όσον αφορά το δικαίωμά του για μικρή αποζημίωση, ο αγοραστής του οχήματος να είναι υποχρεωμένος να δεχτεί να συνυπολογιστεί στο ποσό της αποζημίωσης το όφελος που είχε από τη χρήση του οχήματος, εφόσον το όφελος μαζί με την απομένουσα αξία υπερβαίνουν το καταβληθέν τίμημα αγοράς, κατόπιν αφαιρέσεως του ποσού της αποζημίωσης;
  - β) το δικαίωμα του αγοραστή του οχήματος για μικρή αποζημίωση να μην υπερβαίνει το 15 % του καταβληθέντος τιμήματος αγοράς;

Το δίκαιο της Ένωσης

Κανονισμός (ΕΚ) 715/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2007, που αφορά την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά εκπομπές από ελαφρά επιβατηγά και εμπορικά οχήματα (Euro 5 και Euro 6) και σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες επισκευής και συντήρησης οχημάτων (ΕΕ 2007, L 171, σ. 1), ιδίως άρθρο 5, παράγραφος 2

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Bürgerliches Gesetzbuch (αστικός κώδικας, στο εξής: BGB), ιδίως άρθρα 276, 823 και 826

Κανονιστική ρύθμιση περί εγκρίσεως ΕΚ των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (EG-Fahrzeuggenehmigungsverordnung, στο εξής: EG-FGV), ιδίως άρθρα 6 και 27

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Έρεισμα της προκειμένης αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως αποτελούν πέντε διαφορετικά πραγματικά περιστατικά τα οποία να μεν δεν ταυτίζονται, διαφοροποιούνται όμως ελάχιστα.
- 2 Η πρώτη διαδικασία: Η εναγομένη διέθεσε στην αγορά το όχημα VW T6 Caravelle 2.0 TDI με πετρελαιοκίνητο τύπου EA288 κατασκευασμένο από την ίδια. Η εναγομένη αγόρασε το όχημα ως καινούριο όχημα ΕΕ αντί τιμήματος 38 185 ευρώ. Κατά την αγορά του οχήματος ήταν αδιαμφισβήτητο ότι αυτό ήταν εξοπλισμένο με το λεγόμενο θερμοκρασιακό παράθυρο. Εκτός του παραθύρου, ο συντελεστής ανακυκλοφορίας καυσαερίων μειώνεται σταδιακά. Αυτό προκαλεί υψηλότερες εκπομπές NOx (οξειδίων του αζώτου) κατά τη λειτουργία του οχήματος εκτός του θερμοκρασιακού παραθύρου.
- 3 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι προκλήθηκε σε αυτήν ζημία εκ προθέσεως και κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη. Προβάλλει ότι το θερμοκρασιακό παράθυρο αποτελεί απαγορευμένο σύστημα αναστολής και υποστηρίζει ότι υπάρχει και μη επιτρεπόμενο σύστημα ανίχνευσης δοκιμών. Η ενάγουσα ζητεί να της επιδικαστεί αποζημίωση, το ποσό της οποίας επαφίεται στην κρίση του αιτούντος δικαστηρίου, ανερχόμενη όμως τουλάχιστον σε 9 546,25 ευρώ (= 2 % του τιμήματος), και επικουρικός να της επιδικαστεί ποσό 5 727,75 ευρώ (= 15 % του τιμήματος).
- 4 Η εναγομένη ζητεί την απόρριψη της αγωγής. Αμφισβητεί ότι το όχημα διαθέτει σύστημα ανίχνευσης δοκιμών. Όσον αφορά το θερμοκρασιακό παράθυρο, η εναγομένη ισχυρίζεται, τέλος, ότι το εύρος του κυμαίνεται από +12 βαθμούς

Κελσίου έως σχεδόν +39 βαθμούς Κελσίου. Ως εκ περισσού, η εναγομένη ισχυρίζεται ότι πρόκειται περί αναπόφευκτης πλάνης περί το άδικο και επικαλείται προς επίρρωσιν του ισχυρισμού της την υποθετική έγκριση της Kraftfahrtbundesamt.

- 5 Η δεύτερη διαδικασία: Η εναγομένη διέθεσε στην αγορά το όχημα VW Passat Variant Comfortline 2.0 TDI με πετρελαιοκινητήρα τύπου EA288 κατασκευασμένο από την ίδια. Δεν αμφισβητείται ότι το όχημα είναι εφοδιασμένο με σύστημα ανίχνευσης δοκιμών. Ο ενάγων αγόρασε το όχημα έναντι τιμήματος 13 930 ευρώ με χιλιομετρική ένδειξη 93 350 χιλιόμετρα. Χρηματοδότησε το τίμημα μέσω δανείου από την Volkswagen Bank.
- 6 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι προκλήθηκε σε αυτόν ζημία εκ προθέσεως και κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη. Υποστηρίζει ότι το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών απαγορεύεται και ισχυρίζεται ότι στο όχημα έχει τοποθετηθεί και άλλο μη επιτρεπόμενο σύστημα αναστολής, υπό μορφή θερμοκρασιακού παραθύρου. Ο ενάγων ζητεί να του επιδικαστεί ποσό 2 089,50 ευρώ (= 15 % του τιμήματος) και να του επιστραφεί το κόστος χρηματοδότησεως, ύψους 409,20 ευρώ.
- 7 Η εναγομένη ζητεί την απόρριψη της αγωγής. Η εναγομένη παραδέχεται ότι το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών χρησιμοποιείται από το λογισμικό προκειμένου ο καταλυτικός μετατροπέας αποθήκευσης NOx να αναγεννάται πλήρως στην κλίνη δοκιμών πριν από τη δοκιμαστική διαδρομή του NEDC και σε επακριβώς καθορισμένα χρονικά σημεία εντός του NEDC. Ισχυρίζεται ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, η διαδικασία μετρήσεως επικεντρώνεται στις εκπομπές NOx που προκαλούνται στη διάρκεια του NEDC και δεν επιτρέπει να συνυπολογίζονται εκπομπές NOx από προηγούμενους κύκλους ή να μην λαμβάνονται υπόψη εκπομπές NOx που προκαλούνται κατά τη διάρκεια του κύκλου. Επιπλέον, το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών έχει ως αποτέλεσμα, ανάλογα με τη θερμοκρασία των καυσαερίων και την παλαιότητα του καταλυτικού μετατροπέα αποθήκευσης, η θερμοκρασία αυτού στο NEDC να αυξάνεται αμέσως πριν από την πρώτη αναγέννησή του. Η εναγομένη υποστηρίζει ότι το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών δεν αποτελεί μη επιτρεπόμενο σύστημα, δεδομένου ότι δεν ασκεί μετρήσιμη επιρροή στις εκπομπές NOx, σε καμία δε περίπτωση τέτοια επιρροή που να προκαλεί υπέρβαση των οριακών τιμών. Η εναγομένη υποστηρίζει περαιτέρω ότι και το θερμοκρασιακό παράθυρο αποτελεί επιτρεπόμενο σύστημα. Συναφώς ισχυρίζεται ότι η ανακυκλοφορία καυσαερίων ενεργοποιείται κατά 100 % σε θερμοκρασίες που κυμαίνονται από -24 βαθμούς Κελσίου έως +70 βαθμούς Κελσίου. Ως εκ περισσού, η εναγομένη ισχυρίζεται ότι πρόκειται περί αναπόφευκτης πλάνης περί το άδικο και επικαλείται προς επίρρωσιν του ισχυρισμού της την υποθετική έγκριση της Kraftfahrtbundesamt.
- 8 Η τρίτη διαδικασία: Η εναγομένη διέθεσε στην αγορά το όχημα VW Golf 2.0 TDI με πετρελαιοκινητήρα τύπου EA288 κατασκευασμένο από την ίδια. Δεν αμφισβητείται ότι το όχημα είναι εφοδιασμένο με σύστημα ανίχνευσης δοκιμών. Αυτό προκαλεί υψηλότερες εκπομπές NOx (οξειδίων του αζώτου) κατά την

κανονική χρήση και λειτουργία του οχήματος. Ο ενάγων αγόρασε το όχημα έναντι τιμήματος 25 300 ευρώ με χιλιομετρική ένδειξη 20 χιλιόμετρα.

- 9 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι προκλήθηκε σε αυτόν ζημία εκ προθέσεως και κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη. Υποστηρίζει ότι το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών απαγορεύεται και ισχυρίζεται ότι στο όχημα έχει τοποθετηθεί και άλλο μη επιτρεπόμενο σύστημα αναστολής, υπό μορφή θερμοκρασιακού παραθύρου. Ο ενάγων ζητεί να του επιδικαστεί ποσό, το ύψος του οποίου επαφίεται στην κρίση του αιτούντος δικαστηρίου, ανερχόμενο όμως τουλάχιστον σε 6 325 ευρώ (= 25 % του τιμήματος), και επικουρικός να του επιδικαστεί ποσό 3 795 ευρώ (= 15 % του τιμήματος).
- 10 Η εναγομένη ζητεί να απορριφθεί η αγωγή. Προβάλλει τα ίδια επιχειρήματα, όπως στη δεύτερη διαδικασία.
- 11 Η τέταρτη διαδικασία: Η εναγομένη διέθεσε στην αγορά το όχημα VW New Golf Sportsvan Highline 1.6 TDI με πετρελαιοκινητήρα τύπου EA288 κατασκευασμένο από την ίδια. Δεν αμφισβητείται ότι το όχημα είναι εφοδιασμένο με σύστημα ανίχνευσης δοκιμών. Ο ενάγων αγόρασε το όχημα έναντι τιμήματος 22 500 ευρώ με χιλιομετρική ένδειξη 0 χιλιόμετρα.
- 12 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι προκλήθηκε σε αυτόν ζημία εκ προθέσεως και κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη. Υποστηρίζει ότι το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών είναι μη επιτρεπόμενο και ισχυρίζεται ότι, πέραν αυτού, υφίστανται και περαιτέρω μη επιτρεπόμενα συστήματα αναστολής, μεταξύ αυτών και θερμοκρασιακό παράθυρο. Ο ενάγων ζητεί να του επιδικαστεί ποσό 14 743,22 ευρώ (επιστροφή του τιμήματος κατόπιν αφαιρέσεως της αποζημίωσης χρήσης, ανερχόμενης σε 7 756,78 ευρώ, η οποία αντιστοιχεί στα 120 661 διανυθέντα χιλιόμετρα έως την άσκηση της αγωγής) έναντι της ταυτόχρονης παραδόσεως και μεταβιβάσεως της κυριότητας του οχήματος, και επικουρικός αποζημίωση ποσού 3 375 ευρώ (= 15 % του τιμήματος).
- 13 Η εναγομένη ζητεί την απόρριψη της αγωγής. Προβάλλει τα ίδια επιχειρήματα, όπως στη δεύτερη διαδικασία.
- 14 Η πέμπτη διαδικασία: Η εναγομένη διέθεσε στην αγορά το όχημα VW Sharan 2.0 TDI με πετρελαιοκινητήρα τύπου EA288 κατασκευασμένο από την ίδια. Δεν αμφισβητείται ότι το όχημα είναι εφοδιασμένο με σύστημα ανίχνευσης δοκιμών. Ο ενάγων αγόρασε το όχημα έναντι τιμήματος 42 980 ευρώ με χιλιομετρική ένδειξη 15 468 χιλιόμετρα.
- 15 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι προκλήθηκε σε αυτόν ζημία εκ προθέσεως και κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη. Ισχυρίζεται ότι το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών αποτελεί μη επιτρεπόμενο σύστημα και ότι, πέραν αυτού, υφίστανται και περαιτέρω μη επιτρεπόμενα συστήματα αναστολής, ήτοι θερμοκρασιακό παράθυρο και σύστημα αναστολής του καθαρισμού καυσαερίων και του καταλύτη SCR το οποίο λειτουργεί σε συνάρτηση με τις στροφές του κινητήρα. Ο ενάγων ζητεί να του επιδικαστεί ποσό 27 313,47 ευρώ (επιστροφή του τιμήματος

κατόπιν αφαιρέσεως της αποζημίωσης χρήσης, ανερχόμενης σε 15 666,53 ευρώ, η οποία αντιστοιχεί στα 103 714 χιλιόμετρα που είχαν διανυθεί έως την επ' ακροατηρίου συζήτηση) έναντι της ταυτόχρονης παραδόσεως και μεταβιβάσεως της κυριότητας του οχήματος. Επικουρικώς, ζητεί να του επιδικαστεί ποσό 6 447 ευρώ (= 15 % του τιμήματος) και να αναγνωρισθεί ότι η εναγομένη υποχρεούται να αποκαταστήσει τη μελλοντική περαιτέρω ζημία που ήθελε υποστεί ο ενάγων λόγω των μη επιτρεπόμενων συστημάτων αναστολής.

- 16 Η εναγομένη ζητεί να απορριφθεί η αγωγή. Η εναγομένη υποστηρίζει ότι ούτε το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών ούτε το θερμοκρασιακό παράθυρο χαρακτηρίζονται μη επιτρεπόμενα συστήματα αναστολής. Προβάλλει ότι το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών χρησιμοποιείται ώστε, κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής διαδρομής και αφού επιτευχθεί θερμοκρασία κατά τη λειτουργία του καταλύτη SCR τουλάχιστον 200 βαθμών Κελσίου, να διατηρείται κατάσταση λειτουργίας με αυξημένο συντελεστή ανακυκλοφορίας καυσαερίων, ενώ στην οδική κυκλοφορία να μεταβαίνει στο στάδιο αυτό σε κατάσταση λειτουργίας με μειωμένο συντελεστή ανακυκλοφορίας καυσαερίων. Κατά την εναγομένη, το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών έχει ως αποτέλεσμα στο NEDC η έγχυση της συνιστώμενης δόσης AdBlue στον καταλύτη SCR να εκκινεί ήδη όταν η θερμοκρασία κατά τη λειτουργία ανέρχεται σε περίπου 130 βαθμούς Κελσίου έναντι 150 βαθμών Κελσίου που επιτυγχάνονται στην πραγματική οδική κυκλοφορία. Η εναγομένη υποστηρίζει ότι τίποτα από τα ανωτέρω δεν ασκεί μετρήσιμη επιρροή στις εκπομπές NO_x, σε καμία δε περίπτωση τέτοια επιρροή που να προκαλεί υπέρβαση των οριακών τιμών. Όσον αφορά το θερμοκρασιακό παράθυρο, η εναγομένη προβάλλει ότι η ανακυκλοφορία καυσαερίων ενεργοποιείται κατά 100 % σε θερμοκρασίες που κυμαίνονται από -24 βαθμούς Κελσίου έως +70 βαθμούς Κελσίου. Ως εκ περισσού, η εναγομένη ισχυρίζεται ότι πρόκειται περί αναπόφευκτης πλάνης περί το άδικο και επικαλείται προς επίρρωσιν του ισχυρισμού της την υποθετική έγκριση της Kraftfahrtbundesamt.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 17 Εισαγωγικές παρατηρήσεις: Στην πρώτη διαδικασία πιθανώς είχε τοποθετηθεί μη επιτρεπόμενο σύστημα αναστολής κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 715/2007. Στις λοιπές τέσσερις διαδικασίες υπάρχει τουλάχιστον ισχυρή ένδειξη προς τούτο, υπό μορφή συστήματος ανίχνευσης δοκιμών.
- 18 Στο μηχανοκίνητο όχημα της πρώτης διαδικασίας, η ανακυκλοφορία των καυσαερίων επιτυγχάνεται το αργότερο όταν η θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι σχεδόν +12 βαθμοί Κελσίου και, ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι υφίσταται απαγορευμένο θερμοκρασιακό παράθυρο, το οποίο δεν επιτρέπεται ούτε κατά παρέκκλιση του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 715/2007.
- 19 Επίσης, στην εν λόγω διαδικασία ενδεχομένως δεν συντρέχουν ούτε τα περαιτέρω κριτήρια που καθορίζει το άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α',

του κανονισμού 715/2007, σύμφωνα με τα οποία το σύστημα αναστολής δεν πρέπει να είναι ενεργοποιημένο το μεγαλύτερο μέρος του έτους, διότι στα οχήματα που αποτελούν αντικείμενο των τριών προαναφερόμενων διαδικασιών η ανακυκλοφορία καυσαερίων μειώνεται το αργότερο όταν η θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι χαμηλότερη από σχεδόν +12 βαθμούς Κελσίου. Στη Γερμανία, όμως, οι μέσες ετήσιες θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες από σχεδόν +12 βαθμούς Κελσίου.

- 20 Στις λοιπές τέσσερις διαδικασίες αμφισβητείται κατά πόσον το θερμοκρασιακό παράθυρο και/ή το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών προκαλούν αύξηση των εκπομπών υπό κανονικές συνθήκες οδήγησης. Επομένως, στην εν λόγω διαδικασία δεν είναι βέβαιο αν υπάρχει μη επιτρεπόμενο σύστημα αναστολής κατά την έννοια του άρθρου 3, σημείο 10 και του άρθρου 5, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 715/2007, ακόμα και αν το σύστημα ανίχνευσης δοκιμών αποτελεί ενδεχομένως ισχυρή ένδειξη προς τούτο.
- 21 Για την ύπαρξη αξίωσης αποζημίωσης ερειδόμενης στο άρθρο 826 του BGB, πρέπει ο ζημιώσας να ενήργησε εκ προθέσεως και κατά τρόπο αντικειμενικώς αντίθετο προς τα χρηστά ήθη. Τούτο, όμως, δεν φαίνεται να συμβαίνει στις υπό κρίση υποθέσεις.
- 22 Εντούτοις, και στις εν λόγω υποθέσεις μπορεί να υφίσταται αξίωση προς αποζημίωση του αγοραστή του οχήματος βάσει του άρθρου 823, παράγραφος 2, του BGB. Κατά την πρόσφατη νομολογία του Bundesgerichtshof (Ομοσπονδιακού Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Γερμανία, στο εξής: BGH), το άρθρο 823, παράγραφος 2, του BGB, σε συνδυασμό με τα άρθρα 6, παράγραφος 1 και 27, παράγραφος 1, της EG-FGV, προστατεύουν το συμφέρον του αγοραστή οχήματος να μην υφίσταται περιουσιακή ζημία λόγω παραβάσεως εκ μέρους του κατασκευαστή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί εκπομπών καυσαερίων.
- 23 Παράβαση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί εκπομπών καυσαερίων εκ μέρους της εναγομένης υφίσταται στην πρώτη διαδικασία με τη χρήση μη επιτρεπόμενου θερμοκρασιακού παραθύρου, ενώ και στις λοιπές τέσσερις διαδικασίες υπάρχει ισχυρή ένδειξη προς τούτο λόγω της χρήσης συστήματος ανίχνευσης δοκιμών.
- 24 Για την αξίωση αποζημίωσης απαιτείται, επιπλέον, ο κατασκευαστής του οχήματος να έχει ενεργήσει τουλάχιστον εξ αμελείας όσον αφορά το σύστημα αναστολής. Η υπαιτιότητα του κατασκευαστή αυτοκινήτων τεκμαίρεται. Εντούτοις, ο κατασκευαστής μπορεί να απαλλαγεί αν προβάλει και αποδείξει ότι συντρέχουν περιστάσεις με βάση τις οποίες, κατ' εξαίρεση, πιθανολογείται ότι δεν ενήργησε εξ αμελείας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη νομολογία του BGH, στο πλαίσιο αυτό ο κατασκευαστής αυτοκινήτων μπορεί να επικαλεστεί αναπόφευκτη πλάνη περί το άδικο, παραθέτοντας και αποδεικνύοντας συγκεκριμένα ότι επρόκειτο περί τιαυτής πλάνης καθώς και ότι αυτή ήταν αναπόφευκτη. Αυτό το ζήτημα αφορά το πρώτο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα.

- 25 Η αξίωση αποζημίωσης κατά το άρθρο 823, παράγραφος 2, του BGB, σε συνδυασμό με τα άρθρα 6, παράγραφος 1 και 27, παράγραφος 1, της EG-FGV αναφέρεται, κατά τη νομολογία του BGH, στην αποκαλούμενη *μικρή* αποζημίωση, ήτοι στην επιδίκαση χρηματικού ποσού. Επιστροφή του τιμήματος αγοράς έναντι ταυτόχρονης παραδόσεως και μεταβιβάσεως του οχήματος (η αποκαλούμενη *μεγάλη* αποζημίωση) δεν μπορεί να ζητηθεί. Περαιτέρω, το BGH ορίζει ότι τα οφέλη από τη χρήση του οχήματος πρέπει να συνυπολογίζονται οσάκις αυτά, μαζί με την απομένουσα αξία, υπερβαίνουν το καταβληθέν τίμημα κατόπιν αφαιρέσεως του ποσού της αποζημίωσης. Αυτούς τους προβληματισμούς αφορά το δεύτερο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα.
- 26 Επί των προδικαστικών ερωτημάτων αναλυτικώς: Οι επ' αυτών παρατηρήσεις του αιτούντος δικαστηρίου είναι, κατ' ουσίαν, παρόμοιες με εκείνες που διατυπώθηκαν επί του πρώτου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος τα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στην υπόθεση C-666 (βλ. σκέψεις 25 έως 34 και 40 έως 47 που διατυπώνονται στη σύνοψη της εν λόγω αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως).